

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIV Kaina 20 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SAUSIS — JANUARY 24, 1980

NR. 20

„AUSRA“ Nr. 16 (56)

IŠ V. PETKAUS BIOGRAFIJOS

(Tęsinys)

Prasidėjo savotiška Golgota — ieškojimas darbo. Kur tik kreipdavosi dėl darbo, kadru skyriuje būdavo atsakoma neigiamai. Pagaliau įsidarbino Šv. Mikalojaus bažnyčios, kaip architektūrinio paminklo, priežiūroje — zakristijonu. Tačiau ir vėl nauja nepasitenkinimo banga: kam V. Petkus vilioja jaunimą į bažnyčią, kviečia patarnauti kunigui prie altoriaus, per procesijas ir kitose apeigose. Todėl bažnyčios klebonas (savo ar ne savo noru) atleido V. Petkų iš šių pareigų.

Po ilgų nesėkmių vėl surandą darbą: priimamas į Vilniaus klinikinę ligoninę urologinio skyriaus prietaisų ir aparatūros remonto meistrui. Čia jis dirbo iki pat savo trečiojo arešto, t. y., iki 1977. VIII. 23.

Šioki patvyrę neteisėbių ir pažeidimų V. Petkus kartu su kitais bendraminčiais: poetu ir vertėju Tomu Venclova, Ceikinių parapijos klebonu tėvu Karoliu Garucku, šiauliete pensininke poete Ona Lukauskaite — Poške ne ir Vilniuje gyvenančiu fiziku Eitmanu Finkelšteinu įstoja į besikuriančią Helsinkio susitarimų vykdymo kontrolės Lietuvos vi-

suomeninę grupę. Pagrindinis grupės tikslas — ginti žmogaus teises ir išaiškinti visus valdžios savivaliavimo bei Helsinkio baigiamojo akto nutarimų pažeidimo faktus. Šią savo pareigą V. Petkus vykdė nuoširdžiai ir garbingai, dėl jos paaukodamas net savo laisvę. Tarybiniam teismui, matyt, buvo gėda teisti už tokį „nusikaltimą“, nes įvairiausio šantažo, papirkimo bei prievartos būdais sufa briavo šlykščiausius kaltinimus ir inscenizavo patį barbariškiausią susidorojimą su doru ir tiesą mylinčiu žmogumi. 1978 m. liepos mėn. 10 — 14 d. teisminis farsas nedarė garbės nei taip visur išgirtai humanistinei tarybinės valdžios politikai, nei vadina majai pačiai demokratiškiausiai konstitucijai.

Šį kartą V. Petkus, pasak valdžios pareigūnų „kaip pavojingą asmenį“, nubaustas griežčiausiai. Jam paskirta 10 metų kalėjimo bei priverčiamųjų darbų stovyklos bausmė ir penkeri metai tremties.

Dabartinis V. Petkaus adresas: 422950 Tatarskaja ASSR g. Cistopol C — 148 st. 4.

S. Žaliūnas (Pabaiga)

Detentei silpnėjant

Japonai ir vokiečiai bijo prarasti detentę

Washingtonas. — Sovietų žygis Afganistane sudavė stiprų smūgį detentei, sugrąžino „šaltąjį karą“, pripažįsta diplomatiniai stebėtojai. Washingtone laukiama prezidento „State of the Union“ kalbos Kongrese. Pripažįstama, kad prezidentui po paskutinių įvykių bus lengviau reikalauti lėšų gynybos reikalams, planuojama sustiprinti CIA žvalgybos organizaciją, atšaukiant praiteitę įvestus jos varžymus. Numatoma teikti didesnę ekonominę ir karinę paramą Amerikai draugiškoms šalims, laukiama Amerikos — Kinijos sutartėjimo.

Planuojant sankcijas sovietams, labai svarbu, kaip šiuo atveju pasielgs Amerikos sąjungininkai, ypač stipriosios pramonės šalys kaip Vakarų Vokietija ir Japonija. Pripažįstama, kad jos turi savo problemų. Nors abi valstybės pasmerkė Sovietų Sąjungos žygį Afganistane, detentė joms yra labai svarbi.

Japonija yra paskolinusi sovietams apie 2 bil. dol. Sibiro žemės turtų projektams išvystyti: dujų, mineralų, naftos ir medžio pramonei. Japonija tikisi iš tų projektų ekonominės naudos. Japonų žvejybos laivai svarbus žvejojimas sovietų teritoriniuose vandenyse, 200 mylių nuo kranto. Sankcijos Iranui irgi sukelia problemų. Sądaryta naftos pirkimo sutartis už 6.5 bil. dol. Irane japonų Misiui bendrovė stato didžiulę chemikalų įmonę, jau investuota 1.25 bil. dol. Paskelbus sankcijas, tie pinigai ir ateities biznio perspektyvos dingtų. Japonijai gyvybiniai svarbi Irano nafta.

Vakarų Vokietija irgi nenori pyktis su Sovietų Sąjunga ar su Iranu. Bona bijo, kad įvykiai Afganistane nesukeltų konfliktų Europoje, nesugadintų vis gėjančių santykių tarp Rytų ir Vakarų Vokietijų. Danijoje

neseniai lankėsi Vakarų Berlyno burmistras Dietrich Stobbe. Jis pripažino, kad niekas nėra tiek daug laimėjęs iš Rytų — Vakarų detentės, kaip Vakarų Berlynas. Komunistai jau daug metų nedarė Vakarų Berlynui nemalonių, netrukdo susisiekti, gerina vieškelius ir geležinkelius. Pernaš abiejų Vokietijų prekyba siekė 5 bil. dol. Rytų Vokietijai Vakarų Vokietija yra svarbiausias prekybos partneris Vakarų pasaulyje. Rytams svarbi Vakarų technologija, mašinos.

Vasario mėn. V. Vokietijos kancleris Schmidt planuoja vykti į Rytų Vokietiją. Rytų vokiečių diplomatai pripažįsta, kad Kabulo įvykiai nepalengvina Rytų — Vakarų problemų. Rytams kyla baimė, kad ateinančius šiuo metų Vakarų Vokietijos rinkimus gali laimėti žinomas komunizmo ir detentės priešininkas Franz Joseph Strauss. Abi Vokietijos suinteresuotos išlaikyti kuo geriausius santykius. Vakarų Vokietijai svarbu ir tai, kad komunistinės šalys toliau išleistų savo vokiečius, bandančius repatriuoti į Vakarų.

Dešiniųjų grupė grasina baskams

San Sebastianas. — Ispanijos naujųjų fašistų grupė paskelbė, kad ji padėjo bombą, kurios sprogime Bilbao bare žuvo 4 asmenys ir buvo daug sužeistų. Tą barą lanko daugiausia baskai. Bombą padėjusi grupė pagrąsino už kiekvieną baskų nužudytą kariškį ar policininką nužudyti keturis baskus.

— Žemės ūkio sekretorius Bergland pasakė kongrese, kad pavasarį sovietų gyventojai pradės pajusti vištienos stoką, o vasarą pritrūks kiaulienos, nes pasibaigs pašaras, Amerikai su stabdžius javų pardavimą.

Indijos komunistų suorganizuota demonstracija New Delhy išreiškė Indijos susirūpinimą ateitimi. Bijoma Amerikos — Kinijos — Pakistano ašies. Indijai kinai didesni priešai už rusus, kurie padėjo Indijai karuose prieš Kiniją ir prieš Pakistaną.

Žaidynių boikotas SUKĖLĖ DEBATUS

Daugiau kraštų siūlo boikotuoti Maskvą

Washingtonas. — Pasaulio sostinėse vyksta debatai dėl Maskvos Olimpiadų žaidimų boikotavimo, protestuojant prieš sovietų invaziją Afganistane. Prezidento Carterio pozicija, kad žaidimus reikėtų boikotuoti, jau parėmė Britanijos, Australijos, Naujosios Zelandijos vyriausybės. Saudi Arabija pirmoji paskelbė, kad jos sportininkai Maskvą nevažiuos. Manoma, kad atsisars ir daugiausia musulmonų valstybių. Už boikotą pasisakė ir keli Irano politikai, siekiant prezidento vietos penktadienio rinkimuose. Japonijoje valdančioji liberalų demokratų partija ragina vyriausybę paremti Maskvos žaidimų boikotą.

JAV kongrese, kuris po pertraukos pradėjo antrąją sesiją, yra jau daug rezoliucijų, siūlančių nedalyvauti Maskvos Olimpiadoje. Kinijos Olimpinių komitetams paskelbė, kad Kinija boikotuos, jei to norės didesnę pasaulio valstybių dalis.

„Newsweek“ žurnalas skelbia, kad prezidentas Carteris, susitikęs su JAV ambasadoriumi Maskvoje Thomas Watson, išsiskaitė namo pasitarimams, paklausė: „Kas sovietus daugiau nubaustų — nedalyvavimas Olimpiadoje ar prekybos sankcijos?“. Ambasadorius atsakė: „Nėra klausimo — Olimpiada“.

Kiekvienais metais sovietų komunistų partijos nariai gauna vadovėlį „Partijos aktyvistų knyga“. Šių metų laidoje pabrėžiama, kad „pasirenkant vietą Olimpiadoms žaidimams, vyksta Rytų — Vakarų ideologinė kietą kovą, kuri paliečia miestų pasirinkimą, varžybų programą, pasirenkimus ir reportavimą. Taigi, nutarimas praversti Olimpinius žaidimus Maskvoje yra įtikinantis įrodymas, kad mūsų šalies užsienio politikos kursas buvo teisingas“. Sovietų spauda nuolat pabrėžia, kad Maskvoje įvyks „pirmosios Olimpines žaidynes pirmosioje socialistinėje valstybėje“.

Šalia sportininkų, Olimpados boikotas palieja ir biznierių. Televizijos NBC stotis, jau investavusi žaidynėms dau-

giau 100 mil. dol., tikėjosi pelno iš biznio garšinimų. Draudimo bendrovė apmokėjus nuostolius, visvien NBC turėtų apie 9 mil. dol. nuostolių. Coca Cola tikėjosi Maskvoje parduoti daug savo gėrimų. Levi Straus Co. investavo 12 mil. dol. į amerikiečių sportininkų uniformų gaminimą, į dalyvių ir pareigūnų aprangą, „džynsus“. Įmonė tikėjosi dar daugiau išgarsinti Sovietų Sąjungoje jau ir taip populiarius savo gaminius. Los Angeles firma „Image Factory Sports“ turėjo kontraktą gaminti žaidynių suvenyrus: marškinėlius su užrašais, diržų sagtis, žiedus ir net oficialų žaidynių simbolį — meškiuką „Miša“. Buvo tikimasi apie 100 mil. dol. biznio. Įmonės prezidentas Stanford Blum pareiškė: „Jeigu jau rusai turėjo užimti Afganistaną, ko jie nepalaukė po Olimpados?“.

Rasinis incidentas

Cape Town. — Pietų Afrikos spauda daug rašo apie rasinį incidentą Germistone, Transvalio provincijoje. Čia mirė ilgametis fabriko direktorius ir į jo laido tuves susirinko daug žmonių: baltų ir juodų. Pamaldas pradėjęs „Nederduitsch Hervormde Kerk“ kunigas pirmiausia pareikalavo, kad išeitų visi juodieji. Pasipiktinusi atsistoję laidojamo vyro našlė ir su šeima išėjo iš bažnyčios, ją sekė ir kiti baltieji. Našlė vėliau pareiškė, kad ji pirmą kartą gyvenime jautė gėdą, kad ji balta.

Panama pasiūlė atiduoti šachą?

Teheranas. — Irano radijas paskelbė, kad Panama suėmusi buvusį Irano šachą ir pranešusi apie tai Irano vyriausybei. Radijas tvirtino, kad Panamos prezidentas Aristides Royo paskambinę telefonu ministeriui Ghotbadeh vidury nakties ir pareiškė, kad Panama laukianti Irano rašto, kuris reikalautų atiduoti šachą. Užsienio spaudos agentūros gan šaltai sutiko šią žinią. Kai kurie stebėtojai spėjlioja, kad žinia surišta su Iran rinkimais.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kinija paskyrė naują ambasadorių Sovietų Sąjungai Yang Shouzheng, kuris anksčiau tarnavo Sudane, Etiopijoje ir Mozambike.

— Italijoje iš sovietų Maskvos akademinio baletu grupės pabėgo 32 m. šokėjas ir paprašė politinės globos.

— Šiaurės Korėja pasmerkė JAV kariuomenės manevrus netoli demarkacijos linijos. Amerika siekianti sutrukditi abiejų Korėjų sąjungimo derybas.

— Irane revoliucijos priešai turi tris radio stotis ir planuoja įsigyti ketvirtą pačioje sostinėje Teherane. Be to, Egiptas žada leisti buvusio premjero Shahpuro Bachtiaro šalininkams atgavinti Kairo radijo programas persų kalba. Jos uždarytos po šacho nuvertimo.

— Kinijos pabėgėliai padidino Hong Kongo gyventojų skaičių. Vyriausybės spėjimu šioje britų kolonijoje gali būti 5.5 milijonai gyventojų.

— Rodezijoje teroristai nušovė juodą kandidatą į parlamentą, kunigo Sithole vadovaujamos nacionalistų partijos veikėją.

— Turkijoje teroro veiksmuose vėl žuvo keturi žmonės.

— Sveikatos ir mokslo taryba paskelbė, kad nauji tyrimai parodė, jog sacharinas neturi jokio ryšio su vėžio liga ir ji galima nebijant naudoti.

Kanada ištremė tris šnipus

Ottawa. — Sovietų ambasada Kanadoje paskelbė protestą dėl trijų tarnautojų ištremimo už šnipinėjimą. Kanada sekanti kitų valstybių pradetu keliu ir siekianti pagadinti geras santykius, pareiškė Igor Lobanov, ambasados spaudos tarnautojas.

Kanada pareikalavo, kad per savaitę išvažiuotų karinis atšak kapitonas Igor Berdejev, jo pavaduotojas pulk. Eduard Aleksanjan ir ambasados šoferis Sokolov. Kanados žiniomis, per paskutinius 20 metų buvo ištremtas 21 diplomatas už šnipinėjimą Sovietų Sąjungai ar kitoms komunistinėms šalims. Kanados vyriausybė užtikrino ambasadorių Aleksandrą Jakovlevą, kad ištremimo nereikia risti su sovietų intervencija Afganistane.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 62nd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 586-9500

SOVIETAI IŠTRĖMĖ ANDRIEJŲ SACHAROVĄ

Kremlius nubaudė pilietinių laisvių gynėją

Moskva. — Antradienį sovietų milicija sulaukė garsų sovietų fiziką Andrejų Sacharovą ir nuvežė į prokuroro įstaigą. Valstybės prokuroro padėjėjas Aleksander Rekunkov jam paskelbė, jog iš jo atimami visi ordinarai, medaliai, garbės laipsniai ir jis ištremiamas už kontaktus su užsieniečiais į Gorkio miestą 250 mylių į rytus nuo Maskvos. Su juo galinti vykti ir jo žmona Yelena. Sacharovas pasimatė su prokuroru 3 val. popiet, o 6 val. vakare jau buvo Domodedovo aerodrome, TU — 134 lėktuve. Jo butas milicijos buvo iškrėstas ir užantspauduotas.

Sacharovas, 58 metų fizikas, buvo laikomas svarbiausiu sovietų žmogaus teisių kovotoju, žinomas visame pasaulyje. Jis buvo Sovietų Sąjungos Mokslo Akademijos narys, padėjęs sovietams pasigaminti hidrogeninę bombą. už savo nuopelnus kovojant už žmogaus teises ir laisves, 1975 m. Sacharovas gavo Nobelio Taikos premiją.

Gorkio miestas yra uždarytas užsienio korespondentams, nes čia yra didelis aviacijos fabrikas, gamina karinius lėktuvus. Užsienio svečiai, norėdami nuvykti į Gorkį, turi gauti specialų valdžios leidimą.

„Tasso“ žinių agentūra ir „Izvestija“ paskelbdama apie garbės ženklų iš Sacharovo atėmimą, trumpai paskelbė, kad jis jau daug metų vedė prieš sovietinę valstybę subversyvią veiklą.

Užsienio spauda pasmerkė Sacharovo ištremimą. Valstybės sekretorius Cyrus Vance pakvietė sovietų ambasadorių Dobryniną ir perskaitė jam protesto pareiškimą dėl „oficialių priepasaudų veiksmų prieš žmogų, kuris drąsiai kovojo už žmogaus teises Sovietų Sąjungoje“.

Londono panašus protestas pareiškė sovietų ambasadoriui Nikolai Lunkov. Sacharovo ištremimą pasmerkė premjer Thatcher. Specialiame pareiškime britų komunistų partija išreiškė opoziciją tokiems metodams su kitokios opinijos žmonėmis. Prancūzijos socialistų partija paskelbė, kad Sacharovas buvo sovietų, kovojančių už opinijos ir kalbos laisvę, simbolis.

Amerikos fizikų draugijos suvažiavimas, išgirdęs apie Sacharovą, išreiškė gilią gėdą.

Protestai Kubai

Lima. — Venecuela atšaukė savo ambasadorių Cesar London Lovera iš Kubos, kur kubiečių grupė bandė patekti į ambasadą, tačiau policija juos apšaudė. Panašus incidentas įvyko prie Peru ambasados Havanoje. Čia apie 12 kubiečių, jų tarpe 5 vaikai prasileidę per vartus į Peru ambasados kiemą, kur bandė gauti politinį prieglobstį. Kubiečių policija atidarė ugnį. Peru ir Venecuela pareiškė Kubai griežtą protestą.

— Maine valstijos balsuotojai vasario 10 d. balsuos, kuriuos kandidatus jie remia ir prezidento vietą. Prezidentas Carteris turi stiprų rėmėją — mokytojų sąjungą, kuri dėkinga už tai, kad jis įsteigė atskirą švietimo departamentą.

— Kalifornijoje iš Lumpoc kalėjimo pabėgo nuteistas komunistų šnipas Boyce, gavęs 40 metų bausmę.

rovo ištremimą, pasmerkė sovietų valdžios žygį ir apkaltino ją laužant Helsinkio susitarimų principus.

Amerikoje gyvenančio sovietų rašytojo Solženicyno žmona Natalija pareiškė korespondentams, jog jie meldžiasi, kad Sacharovas nekankintų kalėjimuose. Yefrem Yankelevich, Sacharovo žentas, gyvenęs Newton, Mass., nurodė, kad Sacharovo ištremimas be jokio teismo laužo pačią sovietų konstituciją. Maskva nutarusi išvalyti visus politinius disidentus iš Maskvos prieš Olimpinius žaidimus.

„Chicago Tribune“ nurodo, kad Nobelio Taikos premijos laureatą ilgai gynė jo garsas, jo garbės titulai ir medaliai. Jis buvo tylos sovietų mokslininkų opozicijos valdžiai balsas. Iki šiol valdžia bijojo jį pajudinti, tačiau dabar Maskvoje viršū ima kiti vadai, kryptą į militarizmą, agresiją, priepasaudą, teritorinį plėtimąsi. Jiems nesvarbu, ką pasaulis galvos.

Skelbia kaviano ir vodkos boikotą

Washingtonas. — Šalia vyriausybės paskelbtų sankcijų Sovietų Sąjungai dėl Afganistano okupavimo, daug amerikiečių išreiškė protestą patys. Jau daug rašyta apie uosto darbininkų atsisakymą iškrauti ar pakrauti sovietų laivus. Tymsturi unija neaptarnauja aerodromuose sovietų lėktuvų, lagaminus iškrauti atvyksta „Aeroflot“ agentūros tarnautojai. Long Island - Mac Arthur aerodromo lėktuvų kontrolierius atsisakė padėti sovietų lėktuvui nusileisti, lėktuvus turėjo skristi į Kanadą.

San Francisco „Trader Vic's“ restorano grandinės savininkas paskelbė, kad jo restorane daugiau neturės ne tik rusiško ar iraniško kaviano, bet ir rusų „Stolichnaya“ vodkos. Jis pats prie korespondentų akių sudaužė paskutinius butelius vodkos. Tą patį padarė ir Chicagos restorano savininkas Gene Sage.

Irano rinkimai

Teheranas. — Irane ryt įvyksta pirmieji prezidento rinkimai, kuriuose liko 66 kandidatai, iš kurių tik 8 laikomi favoritais, jiems duodama teisė pasinaudoti valstybine televizija.

Favoritų tarpe stipriausi yra finansų ministeris Bani Sadr, admiralas Madani, užsienio reikalų ministeris Ghotbadeh ir buvęs ministeris Farouhar. Rinkimus laimėti gali ir mažai pažįstamas Hassan Habibi, švietimo ministeris. Antradienį jo viltys labai pakilo, kai ajatolos Kohmeinio sūnus Ahmad ir dukterė Fahime vienas paskelbė, kad jiedu balsuos tik už Habibi.

Jei nė vienas kandidatas negaus daugiau 50 nuos. balsų, rinkimus teks pakartoti su keliais kandidatais vasario 8 d.

KALENDORIUS

Sausio 24 d.: Pranciškus, Teorogita, Rainis, Gaivilė.
Sausio 25 d.: Ananijas, Agapė, Viltenis, Žiedė.
Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:54.

ORAS

Debesuota, temperatūra diena 20 L, naktį 5 L.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

PAS DAYTONO VYČIUS

Kristina Mantz tvarkė moterų pasilinksminimą gruodžio 11 d. Daugiau, kaip 30 moterų susirinko. Kiek ten buvo šnekėjimo! Visos rezervacijos buvo daromos vyčių vardu, todėl mūsų organizacija buvo gerai išgarsinta.

Kuopa dalyvavo Daytono kalėdinio festivalio, kuris kiekvienais metais vyksta nuo Padėkos dienos iki Kalėdų. Mūsų diena buvo gruodžio 7 d. Pasiruošimui vadovavo Eleonora Služienė ir Rita Ambrose. Vakaris buvo daromi šiaudiniai Kalėdų eglutės papuošalai ir buvo kepami pyragai. Kai jau buvome įsitaisę festivalyje, malonu buvo išgirsti iš žmonių, kad jie mūsų laukė. Didelį pasiekimą turėjo mūsų pyragai, jie atlygino už darbą ir laiką.

Kalėdų proga lankėme Švento Kryžiaus parapičius, kurie nebegali išeiti iš namų arba yra vyresnio amžiaus. Aplankėme apie 39 namų. C. Lisanskienė lydė mus akordeonu. Kun. V. Katariskis nuvežė mūsų dovanas tiems, kurie yra toliau esančiose prieglaudose. Religinio komiteto pirmininkė Eleonora Služienė tą viską suorganizavo.

Tą patį vakarą buvo vakarinė kalėdinė dovanų nešiojimo. Ją suorganizavo kuopų parengimo komitetas, kuriam vadovauja Jonas Bercežly, ir kurio nariai yra Rita Ambrose, Joyce Bercežly, Kristina Mantz ir Judita Petrukaitė. Gera proga buvo pasišnekėti apie praėjusią dieną ir jau prabėgusius metus.

Daytono jaunųjų kuopa bendrą savo vakarinę Kalėdų progą surengė gruodžio 15 d. Suorganizavo Sara Patkuvienė. Po vakarinės jaunieji svečiavosi Eleonora Služienės namuose, kaip ir kiekvienais metais. Ten pasikeitė dovanomis ir padėjo iki šiol buvusioms savo globėjoms — Kristinai Mantz ir Ritai Ambrose.

Grigas Blumas ir Ona Marija Služaitė įrengė Kalėdų eglutę priešais Šv. Kazimiero altorių. Lietuviškus šiaudinius papuošalus

padarė Anelė Petkuvienė.

Kuopos susirinkime gruodžio mėnesį buvo paskirstyti Aukų Fondo pinigai. Į tą fondą metų bėgyje buvo atskaitoma po dešimtis nuosimčių pelno iš visų parengimų. Aukos buvo pasiūtos Balfui, N. E. Baznyčių Nelaimingų atsitikimų centrui, Šv. Kryžiaus parapijai, Lietuvių Katalikų religinei šalpai, Nekalto Prasidėjimo šventovei Washingtono ir vienuolyno seserims Putname.

Jaunųjų kuopa aukėjo kuopos kalėdinio dovanų fondui.

Per parapijos kalėdinę programą Kristina Mantz su savo jaunaisiais pasakojo apie Kristaus gimimą. Juos nufilmavo sesuo Alberta ir sesuo Izabelė. Kuopos pirmininkė Marija Ona Blumienė aprūpino dovanomis Kalėdų senelį. Ji ir jos vyras Augustinas pasirūpino kava ir kitais gardumynais.

Fran Petkus

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" BANKETAS

Chicago vyčių ruošiamas „Lietuvos atsiminimų“ banketas, skirtas Lietuvos nepriklausomybei paminėti, bus vasario 17 d. Martinių salėje. Jo metu bus paribūti lietuvių operos žmonės. Jie atliks meninę programą. Šokiams gros Waley Tenclinger orkestras. Vietas užsakyti galima skambinant telefonu FR 6-6489. Pirmininkas Algirdas Brazis kviečia lietuvius kartu su vyčiais atšvęsti Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Banketo pradžia 4:30 val. po pietų.

E. Pakalniškienė

— Spauda — lietuvių kultūros puoselėtoja. Spauda — reikšmingas lietuvių ir nepriklausomybės Lietuvos. Kas neskaityt ar išgalėdamas neremia lietuviškos spaudos, tas nemyli Lietuvos. —

Prel. Pr. M. Juras

BUVUSIŲ LIETUVIŲ NAMŲ HAMILTONE AKCINĖS BENDROVĖS LIKVIDACINĖS KOMISIJOS SKELBIMAS

Komisija nori pranešti Hamiltono Lietuvių Namų Bendrovės akcininkams, kad Bendrovės likvidavimo procedūra jau atlikta.

Dabar Komisija pradės išsiuntinėti pinigus tiems akcininkams, kurie dar neatsiėmė jiems priklausančius dividendus ir jų nuosimčių.

Pinigus už pačias akcijas, kurių vertė pagal Bendrovės finansinį stovį yra \$84.34, Komisija išmokės, prisiuntus akcijas.

Sužinant akciją, prašom kitą jos pusę kartu su liūdininku, pasirašyti. Po liūdininko parašo prašom parašyti jo pavardę ir adresą. Akcijas siųsti ir visus susirašinėjimus tuo reikalu prašom sekančiu adresu:

"The Liquidation Committee for Lithuanian Home in Hamilton, 128 West 2nd St., Hamilton, Ontario L9C 3E7."

Akcijas pametę nariai prašomi informuoti Komisiją, kuri atliks reikalingas įstatymines procedūras pinigams išmokėti.

1971 metais Bendrovės Valdyba nutarė ir išmokėjo iš Bendrovės kapitalo kiekvienai akcijai po \$120.00, nes tokia suma pagal tų laikų įstatymus buvo neapmokestinama.

Federalinės valdžios mokesčių įstaiga, patikrinusi Bendrovės finansinį stovį, nusprendė, kad kapitalo paskirstymas buvo teisingas, tačiau per aukštas, ir todėl dalis turi būti dividendai gauti tais metais už akciją. Valdžios mokesčių įstaigos nepripažintus pinigų skirtumas privalo būti apmokestinamas, todėl Bendrovės auditorius užpildė mokesčių T-5 formas, kurias Komisija išsiųs visiems, tuos pinigus gavusiems, 1971 m. akcininkams.

Adomas Buinys: Pirmininkas, Petras Pranckevičius: Sekretorius

Vaidas iš "Lietuvos atsiminimų" banketo Chicagoje prieš ketelį metų. Kairėje sėdi dr. K. Bobelis (tada Amerikos Lietuvių tarybos pirmininkas). Kalba vyskupas Vincentas Brizgys. Toliau sėdi a. a. Jonas Evans ir Deivikytė-Bobelienė.

PASTABOS APIE LITERATŲ ROS IR DAINŲ VAKARONĘ

Ji įvyko Kultūros centro kavinėje sausio 12, dalyvaujant savai soliste ir vietiniams dailiojo žodžio interpretatoriams. Nė vieno importuoto atlikėjo!

Pirmąją prieš du mikrofonus ir už poros žingsnių spoksančią publiką stojo Danutė Petronienė, sopranas. Vidui Neverauskui akompanuojant, padainavo šias skambias dainas: St. Šimkaus "Ko vėjai pučia", St. Šimkaus "Lopšinė" ir V. Kuprevičiaus (žodžiai P. Vaičiūno) "Vosilkėliai". Gražiausiai nuskambėjo ir daugiausia katutių pelnė paskutinė daina, atlikta laisvai ir su temperamentu.

Danutė Jankienė pradėjo pastabą, kad gyvename skubėjimo laikais, kad skubame ne vien Amerikoje, bet ir Lietuvoje ir kitur pasaulyje. Įrodyti jos parinkti keturi literatūros gabalai: Algimanto Baltakio eilėraštis "Didysis maratonas", Janinos Degutytės eilė. "Laikas, Alice Maday "Išvėlimas" (nebegaliu pasakyti, ar čia buvo poezija, ar proza) ir ilgesnis nežinomo autoriaus pasakojimas "Neskubėk". D. Jankienės deklamacijos ir monologai nepaprastai raiškūs. Laikysena laisva. Viskas išmoka atmintinai, rankose jokių užrašų.

Kaip reikia atskleisti gerus eilėraščius, parodė Dalia Navasaitienė. Pirmoje programos dalyje ji deklamavo Jono Aisčio "Kelionę", o antroje — Bernardo Brazdžionio "Pavasario kelionę". D. Navasaitienės deklamavimui apytartai tiesiai stokojo žodžių ir bijau, kad mano komplimentai neįsivirstų į banalybę. Užot ankščiau rašytas pagyras parašytas, te pasakysiu, kad tokio deklamavimo galėjai valandas klausytis. Gal kas prikištų, kodėl miniam vakarui ji pasirinko visiškai panašios tematikos eilėraščius, abu nostalgiskus, abu apie gyvenimo kelionę — nuo jaunystės iki mirties? Man regis, kad toks "panašų" eilėraščių sugretinimas ne tik nepakenkė, o išryškino abiejų poetų skirtingą lyrikos grožį.

Karolis Balys irgi pasirodė du kartu: pirmą — su Pivoša bėgtu — "Rami vėtelė", o antrą — su Dagio eilėraščiu "Ažuolas ir as". Be abejo, feljetonas jam suteikė vakaro laurus... Kaip D. Jankienė ir D. Navasaitienė, K. Balys irgi nenaudoja jokių "špagalų". Jei jis kada kurį teksto žodį ir "išcenzūroja", ar gal vieną kitą savo pridėda, tai, prozos atveju, niekas nė nepastebi. Natūra lus aktorius — pasakotojas. Ką pasakoja, tuo ir pats tiki, "Rami vėtelė" iš K. Balio lūpų išėjo pačių juokingiausių feljetonų iš girdėtų per daugelį metų. Tikiau, kad ir pats Gričius — Pivoša būtų su mumis dešimtį minučių kvatojęs. Gaila, kad feljetonų K. Balys.

Taurai Zarakaitė skaito savo kūrybą LB Detroito apylinkės surengtame dainos ir literatūros vakare.

Nuotr. J. Urbono

Iš dainos ir literatūros vakaro Detroito. Programos atlikėjai Paulius Jankus, Algis Rugienius ir Virgilijus Kasputis.

Nuotr. J. Urbono

lėraščius "Mindaugas", "Kestutis" ir "Vytautas". Iš jų daugiausia prasimušęs Kasputis, bet padirbėti dar reikėtų gerokai visiems trims. Be to, kas gi jiems parinko tokią sunkią lektūrą? Kodėl gi ne Brazdžionio, Aisčio, Ant. Gustaičio ar kurio kito klasiko kūrybą, su aiškiu ritmu ir puošniais rimais?

Be abejo, iškilniausia iš penkių jaunųjų buvo Taura Zarakaitė. Ne vien todėl, kad ji atėjo su pluoštu originalios savos kūrybos (jos baltosios eilės turi jėgą ir prasmę), bet moko ją ir puikiai interpretuoti. Kadangi, nežinau kodėl, savo kūrybą beveik visi poetai skaito (ne deklamuoja), tai ir Taurai atleistina, kad skaitė. Bet jei sekančioje popietėje ar vakaronėje tektų kieno svetimo poeziją demonstruoti, patartina, kad ji nebenaudotų užrašų.

Su ilgesniu pertrauka apie pusantros valandos užsitęsusią programą užsklendė D. Petronienė (ir akomp. V. Neverauskas) 2 dainomis: J. Karoso "Linėlius rogiu" ir K. Kavecko (žodžiai K. Grigaitytės) "Na, tai kas?". Ir čia ypač gerai nuskambėjo paskutinioji.

Vakaronę rengė LB Detroito apylinkės valdyba, o iš tikrųjų tai v-bos kultūros vadovė Liuda Rugienienė, kitiems tik talkinant. Gal todėl, kad į programą įsktas jaunimas, o iš dalies ir dėl intensyvos reklamos, publikos susirinko netikėtai daug, net truputį per šimtą. Tai pirmas kultūrinis renginys (išskiriant scenos pastatymus), tiek daug publikos sudominęs.

Be jau minėtų kritiškų pastabų atlikėjams, dar turiu porą jų ir rengėjams. Visų pirma, dėl programos. Ši kartą visa esencija (iškyrus T. Zarakaitės pasirodymą) sukrauta į pirmąją programos dalį. Turėjo būti beveik priešingai! Jaunimui, prieš pasirodymą su lietuvišku žodžiu nepratusiems, reikėjo leisti pirmą savo dalį atlikti. Neišgirdę igudusių interpretatorių, vakaronės svečiai jauniems būtų ploję su didesniu entuziazmu. Be to, su didesniu entuziazmu jaunieji būtų ir pasirodę, nežinodami, vyresniųjų pajėgumo. Antra, Kultūros centro kavinėje programos atlikėjams būtinas nors šioks toks paukštėnimas, šokia tokia estradėlė. Dabar — viskas tiesiai į publikos nosis, akis, kaktas. Aiškiai jautai, kaip neigiamai programos dalyvius veikė, ypač solistė.

Alfonas Nakas

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 16 minėjimas šiais metais įvyks vasario 10 d., 12:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Minėjimą rengia Detroito lietuvių organizacijų centras. Pagal senas tradicijas aukos renkamos laisvinimo darbams vykdyti ir perduodamos Altai. Visus kviečiame prisidėti prie

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisysovo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Lietuvos laisvinimo darbo sąvoka. Aukos siųskite Detroito lietuvių organizacijų centro pirmininkui dr. Algii Barauskui, 401 W. Grand Blv., Detroit, Mich., 48209, arba įteikite aukų rinkėjams Vasario 16-tos minėjimo. Paremkime Altą, kuris rūpinasi, kad JAV nepripažintų Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir Lietuvos atstovybės ir konsulatų išlaikymui. Praveda senatę ir kongrese Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, kelia Lietuvos blyt tarpautinėse konferencijose (Belgrade). Per metus Altą išsiunčia 11,000 laišku Lietuvos vadovim reikaliu. Palaiko gaudų ryši su Amerikos valdžia, senatę ir kongresu. Todėl organizacijų centras deda pastangas, galimai daugiau surinkti aukų šiems dideliems Altos darbams paremti. Visos minėjimo išlaidos yra apmokamos iš festivalio pelno miesto centre. Be to, šimet, kaip ir kitais metais, DLOC skirs premiją lituanistinės mokyklos mokiniam už konkursinius rašinius Vasario 16-tosios proga. B. B.

DARIAUS — GIRĖNO KLUBO SUSIRINKIMAS

Darius-Girėno klubo visuotinis metinis susirinkimas įvyko (Nukelta į 4 pusl.)

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6443 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

J O K S A
VAIKŲ LIGOS
3656 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išsiskyrimas treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išsiskyrimas treč. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIORAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą.

BIJO RAŠTO

Daug kartų buvo rašyta apie tai, kaip Sov. Rusijos diktatoriai bijo laisvos literatūros. Kiti teigė, kad tai vyksta tik Sovietų Rusijoje, o kituose komunistiniuose kraštuose yra kiek laisviau. Bet faktai rodo, kad kiekvienas diktatorius bijo laisvos literatūros, nesvarbu, ar tai būtų Stalinas, Hitleris, Khomeini ar Castro. Ir žinoma, kaip ir kiekviename krašte, tie už laisvą knygą kovojantieji rašytojai turi už kūrėbos laisvę sumokėti savo asmenišką laisvę. Taip yra Čekoslovakijoje, Vengrijoje, net Lenkijoje ar Jugoslavijoje, taip yra ir Kuboje. Daugeliui atrodytų, kad Kuba galėtų būti laisvesnis literatūros požiūriu kraštas. Tačiau taip nėra. Daugybė faktų rodo, kad šiaip vis karinė uniformą nešiojantis ir narsuoli vaidinas Castro taip pat bijo laisvo žodžio. Daugeliui yra net nuostabu, kad daktaro laipsnį turintis diktatorius taip būtų nusišaltęs prieš grožinę literatūrą, lyg koks bemokslis Stalinas ar Hitleris. Tačiau baimė yra bendra visų, nes tiesios žodis gąsdina tiek tamsuoli, tiek daugiau prasišviekusį diktatorių.

Neseniai kom. Kinija paskelbė, kad ji išleidžianti Taiwano kiniečių rašytojų antologiją. Knygoje bus išspausdinti 22 trumpi romanai arba novelės, iš viso 16 autorių. Tai pirmas atvejis per trisdešimt metų, kad vadinamos tautinės Kinijos rašytojai būtų spausdinami kom. Kinijoje. Tačiau tokių atvejų labai mažai komunistiniuose kraštuose.

Kuboje poetas ir dailininkas Armando Valladares kalėjime sėdi 19 metų, nes jis nesutinka su vadinamo reabilitacijos programa, pagal kurią jis turėtų būti išmokytas pagerbti komunistų. Poetas nuo 1974 m. yra invalidas todėl, kad kalėjime nebuvo reikiama gydytis. 1979 m. poetas prancūziškai išleido rinkinį "Is mano vežiojamos kėdės", už tai buvo jam nutraukta medicininė priežiūra, o jo gimimiesiems, kurie stengėsi išemigruoti į Ameriką, uždarytas kelias. Liepos mėnesį poetas nusiuntė skundą PEN klubo (Poets, Playwrights, Essayists, Novelists) skyriui Amerikoje, kuriame skundžiasi, kad jam buvo pasiūlyta pasmerkti laisvą visi poetai draugai, gyveną laisvėje, ir tada jo gimimiesiems bus išleisti. Bet tokio laiško parašymas yra dvasinė savižudybė, ir jis niekada tokio laiško nerąšys.

E. D. Rodriguez išsmugelio rankraštį iš kalėjimo ir jo eilėraščių 1977 m. buvo išleisti J.A. Valstybės, todėl Kubos saugumas jį išskėlė iš kalėjimo ir patalpino į vienutę, nuolat tardydami ir pagaliau perspėdami, kad jo priešinimasis valdžiai yra netoleruotinas, ypač jo ryšys su užsieniu. Dėl to bus imtasi dar griežtesnių priemonių.

Jaunas poetas Miguel Sales gavo 25 m. kalėjimo už tai, kad jis 1974 m. su žmona ir dukra rengėsi išvykti į JAV. Jo knyga "From Behind Bars" buvo išspausdinta Amerikoje ir susilaukė didelio žmogaus teisių organizacijos Amnesty International dėmesio. Ši išvystė spaudimą ir Castro pagaliau poeto išleido 1978 m. į JAV. Atvykęs į laisvąjį pasaulį, Sales kalbėjo Harvardo ir kituose universitetuose Amerikoje, taip pat Europoje, pabrėždamas, koks didelis dvasinis teroras viešpatuoja Kuboje.

Poetas, muzikas ir aktorius Angelė Cuadra buvo suimtas todėl, kad 1967 m. bandė išvykti iš Kubos. Jis buvo apkaltintas nusikonges krašto saugumui. Jis atkalėjo du trečdaliu 15 m. bausmės ir 1978 m. buvo išleistas į laisvę.

Spaudoj ir gyvenime

SOVIETŲ SĄJUNGOJE TRŪKSTA VYSTYKLŲ

Kremliaus valdovas Brežnevas turi rūpestį. Dažnai spaudoje buvo nusiškundžiama, kad Sov. Sąjungos šeimų motinos "neišpildo normos" ir gimimų skaičiai labai krinta. Bet iš tiesų gerai, kad taip yra, nes pats Kremliaus valdovas Aukščiausios tarybos posėdyje, Maskvoje, turėjo prisipažinti, kad jo imperijoje trūksta žmogui pacio būtiniausių dalykų — vaikų vystyklių. Jei apie tai tenka kalbėti per Aukščiausios tarybos posėdį, kur aptariamos svarbios ūkiškos problemos, tad tai rodo, kad padėtis yra tikrai katastrofiška. Šeimų motinos galės dabar pasiteisinti: vaikų jau būtų galima pasirūpinti, bet kur imti jiems vystyklių?

Ši kalba Brežneviui nebuvo maloni, nes prireiktų minėti ir daug kitų trūksta vaistų, muilo, dezinfekcijos priemonių, dantų pastos, net siuvimo adatų ir siūlų... Nebetenka minėti svies-

vę. Savo draugui į egzilę jis rašė, kad nėra nieko nusikaltes kraštui, o vien tik tai, kad poetas. Buvo suimtas vadinamai perauklėjimo programai ir vėliau jau turėjo būti paleistas iš kalėjimo, bet patirta, kad jis išsmugeliojo užsienį savo poezijos rinkinį "A. Correspondence of Poems" ir buvo perkeltas į griežčiausią Kuboj kalėjimą Bonatio.

Ne vienas tokių Kubos rašytojų buvo baustas ne už kokią revoliuciją, bet paprasčiausiai už literatūrą. Amaro Gomez buvo pašalintas iš darbo už tai, kad jis nesidavė perauklėjamas ideologiškai. Kai buvo padaryta jo namuose krata, iš jo atėmė rankraščius ir taip pat rastą Solženicyno "Gulago Archipelago" tomą. Poetas Rene Ariza, 1967 m. laimėjęs Kubos rašytojų draugijos premiją, gavo aštuonerius metus kalėjimo už tariamą revoliucijos šmeižimą. Iš jo kratos metu atimta romano, dramos ir poezijos rankraščiai. Raul Martines, išsėdėjęs kalėjime penkiolika metų, bet kai jo celėje buvo rasta komunistui nepatinkamų eilėraščių, jis vėl buvo nubaustas. Raynaldo Arenas, knygos "Haliucinacijos" autorius, kuri Europoje susilaukė didelio pasisekimo, buvo nubaustas metais kalėjimo. Romane yra pavaizduotas tam tikra prasme ir Castro kalbų manierizmas ir kai kas buvo parodytuota. Per kratą atimti rankraščiai.

Kaip skelbia spauda, daugybė Kubos autorių buvo įkaltinti, ištremti, kiti patys pasirinko egzilę. Kai kurie poetai ir rašytojai savo kūrinis platina privačiai rodo geriems pažįstamiems, kūrėjai dalinasi su kitais savo kūryba, kuri yra laisva nuo Castro cenzūros.

Išvykę iš Kubos autoriai verčiasi įvairiais darbais, tačiau jie yra laisvi rašyti tai, ką nori, ir niekas jų rankraščių neatima ir niekas jų į kalėjimus nesižina.

Kai paskaitai apie kūrėjų vargus diktatoriniuose kraštuose, prisimena ir lietuvių rašytojų reikalai. Vieni pavergtoje tėvynėje turi rašyti taip, kaip partija reikalauja, o kiti išveivioje gali kurti kaip nori, veržiasi į tą kalėjimą ir savo knygas pveda komunistų partijai, visokiems raikomam ir glavitam jas cenzūruoti, nepaisant, akd komunistų partijos cenzūra kai ką išmeta, redaguoja ir taiso. Už geležinės uždangos išleidžiama vakariečių knygų, būna gana įvairių vertimų, jie taip pat gali išleisti ir išveivioje autorių, tačiau, kai patys autoriai savo kūrinis pateikia okupanto įstaigoms, kad juos išcenzūravę išspausdintų, darosi net graudu, pagalvojus apie visus tuos, kurie už savo raštų grynumą ėjo į kalėjimus, nepaisant, ar tai jie buvo rusai ar kubiečiai.

Kai kurie Lietuvos komunistų pareigūnai teigia, kad tie išveivioje autoriai, kurie nori, kad jų knygos būtų išleistos Lietuvoje, gerbdami komunistą, turi patys rankraščius apvalyti nuo patriotinių ir religinių motyvų. Jei nepakankamai apvalo, tuo pasirūpins komunistų partija. Kada vieni veržiasi iš diktatorinės cenzūros į laisvę, kiti veržiasi į diktatorinę cenzūrą. Diktatoriai bijo laisvo rašto, ir gaila, kad kai kurie autoriai jau bando savo raštus taip koreguoti, kad diktatoriai neišsigaštų. Kovojant už savo krašto laisvę, tenka prisiminti, kad tokia kova be laisvo, nesuvaržyto, meniškio ar nemeniškio žodžio neįmanoma.

Al. B.

SOVIETŲ STATISTINIAI DUOMENYS

Nepamirštinas Sov. Sąjungos polinkis meluoti

skaičiais ir žiniomis

LEONARDAS DARGIS

Tais metais visos trys Pabaltijo valstybės išvežė prekių už 65.8 mil. dol., nors tai ir labai klaidinga, būkite tikri, vertins dabartiniais doleriais. O jei ir užsimanytų vertinti 1938 dol., tai nežinotų, kaip tai padaryti, nors tai ir yra paaiškinta EL, V, 478 — 481 p.

Kai kurie 1938 Lietuvos ūkiniai duomenys dabartiniais doleriais

Pradėkime 1938 Lietuvos išvežimo. Jį vertinant 1975 dol., atrodant, kad tik viena Lietuva prekių išvežė bent už 466,396,000 dol., nes didelė dalis buvo maistu, o jei ne maistu, tai tokiais prekėmis, kurios doleriais dar daugiau brango, negu maistas. Skaičiuojant pagal pagrindinio maisto 1938 Lietuvoje vartojimą, doleris 1979.12.31 jau tekainavo 0.356 lt. Tai reiškia, kad, vertinant tokiomis doleriais, 1938 Lietuvos išvežimas buvo vertas (233,198,000 × 2,809) 655,053,182 dol.

Visos Lietuvos be Vilniaus krašto gyv. 1938 suvartotas pagrindinis maistas, litais anuomet kainavęs 813,814,708, šiandieniniais doleriais kainuotų 2,286,005,515.

1938 kainomis Lietuvos BTP pasiekė 4,753,002,369 lt. Pastarąją sumą skaičiuoti doleriais pagal maisto kainas nebūtų tikslu, nes 1938 nemaisto prekės, vertinant 1979.12.31 doleriais, kainuotų po apie 0.712 lt už dolerį. Tačiau, ir skaičiuojant gerokai sumažintai 1938 BTP, tik pastarąją dolerio kainą, tu pajamų vistik dar gauname 6,675,591,827 dol. O ką tai reiškia dalinai paaiškina „Liaudies ūkis“, papa-

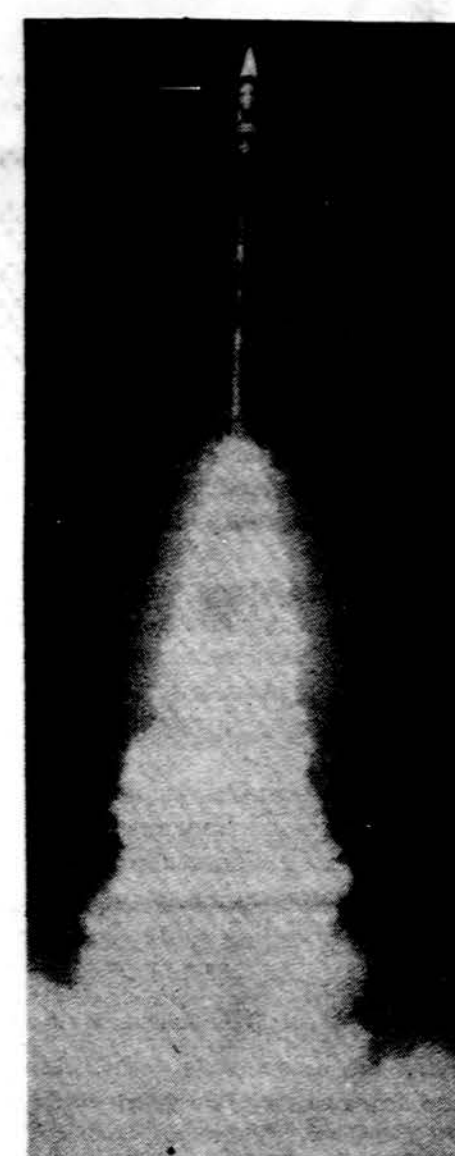
sakodamas, kad Afganistano demokratinė respublika 1978 turėjusi 18 mil. gyv. 1976 turėjo apie 2.8 bil. dol. BTP.

O ir pačios 1940 Sov. Sąjungos tautinės pajamos nekažin kokios, o tai gi vienintelės iš kurių ir gyv. pajamos galimos, 1940 tesiekė 32,385,700,000 dabartinių rb., arba vienam gyv. per visus metus 166.87 rb., arba 100.12 lt.

Nėra ko kalbėti apie nebuvėlį eksportą

Senokai seku ok. Lietuvos ir visos sovietinės imperijos metraščius, bet dar nė karto nesu matęs tokio dalyko, kaip ok. Lietuvos eksportas, net duoklių išvežimas nėra rodomas. O jauneji čionykščiai ekonomistai ir apie tai pakalba, tačiau duomenų ir jie nerodo. Kodėl? Ogi todėl, kad tokių duomenų, kaip ir tokio eksporto, iš viso nėra. O pagal „Liaudies ūkį“ yra tik štai kas — Rusijos Sov. respublika iš ok. Lietuvos įsiveža „beveik visos respublikoje gaminamos nomenklatūros produkciją“. Vyrūčiai, įsisąmonininkite, kad čia ne eksportas, o duoklės, už kurias Lietuva nieko daugiau negauna, o tik rusus kolonistus, vergų varovus. Jeigu, kurios tokių prekių pasiekia ir užsienines rinkas, tai niekad Lietuvos vardu, o Maskvos. Importininkai tokio fakto, kad ir Lietuva ką eksportuoja, nė žinoti nežino.

Kartą visam laikui reikia pagaliau įsisąmoninti, kad ok. Lietuvos tikrai didelė gamyba gyventojams nė iš tolo nereiškia pagerėjusio medžiaginio gyvenimo. Pagal jų paskutinį metraštį 1977 TP leista 5,7907 bil. rb. Iš jų pagal 1974 paskirstymą gyv. vartojimui teko 63,3 proc., kaupimui — 30,02 ir valdinių įstaigų medžiaginių išl. — 6,68.

Vakarų kraštų Europos gynybą stiprinant. Amerikiečių gamybos raketa „Pershing 2“.

Taigi, gyv. palikta 3,665 bil. rb., arba vienam gyv. — 1,088.98 rb., arba 653.39 lt (gyv. 1977 — 3,366,000). Kaupimas reiškia įdėjimus daugiausiai pramonėn.

1938 Lietuvos atitinkami skaičiai buvo tokie: TP 4,366,968,927 lt, arba vienam gyv. — 1,684.02 lt.

Už tai BTP 1977 buvo 14,3157 bil. rb. Skirtumas tarp pastarųjų ir TP ir yra sumažintos ok. Lietuvos duoklės Maskvai.

LATVĖ NATO KOMISIJOJE

Atlanto apktio mokslo programos dalyje specialistų posėdis „apie žmogaus faktorius“ įvyko Graikijoje. Šioje mokslininkų konferencijoje dalyvavo ir Montrelio universiteto psichologijos profesorė latvė dr. Vaira Vikė-Freiberga. Konferencijos pabaigoje ji buvo išrinkta pirmininke žmogaus faktorių komisijai 1980 metais. Tai pirmas atvejis NATO mokslo programoje, kad mokslininkų specialistų komisijai vadovaus mokslininkė latvė, nors ir iš Kanados.

Prof. dr. Vaira Vikė-Freiberga padarė pranešimą Tesalonikų universitete, Graikijos šiaurėje, apie psichologijos išsivystymą Kanadoje per pastarąjį šimtmetį, palyginus tai su dabartinėmis aplinkybėmis Graikijoje.

Profesorei Tesalonikų universitete staigmena padarė vienos tyrinėtojų grupės darbas, kurį tyrinėjo graikų tikrinių daiktavardžių kilmę pagal tą patį prof. Vikės-Freibergos metodą, kurį profesorė vartojo tyrinėjant prancūzų vardus Kvebeke.

A. T.

PALIKAU MIELĄ TĖVIŠKĖ

Atsiminimai FELIKSAS PEMPE

6

Sekmadienį, atėjus draugams, pasigyriau, ką aš turiu. Susirinkom visi kluone ant šieno ir pradėjom po truputį ragauti. Beragaujant beveik pusę butelio ir išragavome. Kai kurie mano draugai, kurie buvo linkę kito dosnumu savanaudiškai pasinaudoti, greitai nuo išgerimo pradėjo „ožiūs lupti“. Tuomet likutį degtinės nuo jų atėmiau ir vėl šiene paslėpiau.

Pirmadienį po pietų atvažiuoju Jonas Mockevičius su sesute Ona rugių kluonan vežti (jų tėvai dirbo mūsų žemėje iš pusės). Pasigyriau ir Jonui, ką aš turiu. Jis paprašė duoti ir jam paragauti. Daviau ir jam. Jis paragavęs užsivertė butelį ir visą degtinę bematant išgėrė. Atidavęs man tuščią butelį atgal pasakė: „Nebloga degtinė. Ar neturi daugiau?“ Atsakiau, kad daugiau neturiu.

Atėjusi ir pirkios į kluoną jo sesuo Ona išsivertė jį rugius į kluoną vežti. Jis nueidamas man pasakė, kad aš tylėčiau apie tą išgerimą ir niekam nieko nepasakuočiau.

Diena buvo graži, saulėta ir karšta. Pradėjęs rugių pėdus į vežimą krauti, staiga krito

Jonelis ir išsitiesė rugienoj. Jo sesuo Ona, ant rugių vežimo stovėdama, tai pamatiusi, nuo vežimo tuoj nuoko ir pribėgusi prie jo klausia: „Kas tau, Joneli, yra? Kas atsitiko?“ Bet Jonelis pradėjo žiaugioti kaip žuvis be vandens ir visai nekalbėjo. Tuomet jo sesuo Ona galiai sušuko, kad Jonelis susirgo ir, atbėgusi į mūsų pirkį, verkdamas ištare: „Dėdiene, mūsų Jonelis susirgo! Padėk man jį nugabenti namo!“. Mano mamytė tuojau su Onute nubėgusios prie dalinai rugiais pakrauto vežimo, rūgių pėdus iš vežimo išmetė atgal ir, Joneli vos ne vos į vežimą įkėlusios, ten jį paguldė. Onutė, paėmusi vadeles į rankas, stovėdama vežime stacia, kad sušertė arkliais botagus, ir tie pasileido šuoliais bėgti namo (jie gyveno apie 1 km kelio nuo mūsų sodybos), o Jonelis, vežime išsitiesęs gulėdamas ir mano mamytės prilaikomas, gal visai ir nesapnavo, kad kada taip „iškilmingai“ bus vežamas.

Parėjusi mano mamytė man pasakoja, kad, Jonelį parvežus, jis pradėjo taip baisiai vemti, kad jo tėveliai ir kiti namiškiai labai susirūpino jo sveikata ir pradėjo jį gydyti pieno išrūgomis ir kitais naminiais „vaistais“. Girdi, jų mergaitės buvo išėjusios į mišką uogauti, parnešę uogų, tai jis ir visai kiti jų namiškiai jas valgė prieš išvažiuojant rugių vežti. Girdi, suvalgę kokią kieno apnuodytą uogą, kuri ir pakenkė jo sveikatai.

Sekandį dieną, žiūrime, vėl atvažiuoja Jonas su Onute rugių vežti. Atvažiuojant ir mane iš pirkios išsivadinęs, kitiem mudviejų pasikalbėjimo negirdint, man prigrasė, kad aš apie vakar įvykusias „išgertuves“ niekam nė pusės

žodžio neprasitarčiau, nes tuomet gali būti blogai ir man ir tau. Žinoma, aš jam prižadėjau tą paslaptį išlaikyti, nes jis buvo jau paaugęs vyras, turėjo kokių 19-20 metų amžiaus, o aš — vaikas, vos apie 12 metų amžiaus.

Žiemos metu Jiezno pradžios mokyklą lankiau. Pirmųjų dvejų mokslo metų buvusių mokytojų pavardes jau pamiršau. Trečiaisiais mokslo metais mokytojavu mokyti. Antanas Majus. Vėliau jis tarnavo Lietuvos kariuomenėje ir buvo kapitonas, ilgametis žurnalas „Kario“ redaktorius. Ketvirtais mokslo metais ir vėliau iki pat mirties mokytojavu ir buvo mokyklos vedėju mokyti. Julius Celišius.

1918 m. Jiezno pradž. mokykloje mokytojavant mokyti. Majui, į mokyklą atvyko du vokiečių karininkų uniformomis ir pradėjo mokinius egzaminuoti iš vokiečių kalbos. Tiesa, mokyklos vedėju mokyti. Majaus buvo išrašytas ir mokykloje ant sienos buvo iškabintas vokiečių kalbos gotiško stiliaus raidynas, ir aukštesnių skyrių mokiniai turėjome jį atmintinai mokėti ir mokykloje, bet vokiečių kalbos pamokų visai nebuvo. Tad atvykusieji vokiečiai kaip mokinius neegzaminavo, taip visos jų pastangos nuėjo niekais. Neišpešė nė vieno žodelio vokiškai. Išėdami iš mokyklos kažką piktai su mokyti. Majum kalbėjo ir rankų judesiais lyg jam grasino.

(Bus daugiau)

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

LIETUVIŠKA VEIKLA

Putname bendruomeninės apraiškos nesustoja ir žiemą, nors lankantių Putnamą ir sumažėja.

Kultūringi pajūriniai

Kun. Pranas Špakauskas, jėzuitas misijonierius Kenijoje, lankėsi Putname gruodžio pradžioje. Jis kilimo iš Anglijos, bet gerai kalba lietuviškai. Gruodžio 9 d. vakare Raudondvario salėje jis rodė seselėms ir susirinkusiems lietuviams skaidres iš savo misijų krašto ir pasakojė apie misijas, gyvenimą, krašto žmonių pasaulėžiūrą ir politinę padėtį ir jų įtaką misijai. Pabaigai dar parodė gausias pasaulio gelių rinkinio fotografijas. Dalyviai visu tuo domėjosi. Vakaronė baigta kavute ir užkandžiais, kuriuos paruošė seselė Rita Trimakienė. Panašūs skaidrių parodymai buvo padaryti sekančiomis dienomis Matulaičio ir Villa Maria namų globotiniams. Ačiū misijonierui už akiračio praplėtimą.

Sausio 15 d. vakare salėje po kopyčia seselėms ir kitiems susirinkusiems dr. J. Kriaučiūnas kalbėjo apie balastinių medžiagų maistą. Paskaita išaukė ir diskusijų. Ruošiama ir daugiau paskaitų sveikatos reikalais, nes yra didelis susidomėjimas jomis.

Kūčios visiems

Seselės suruošė bendras Kūčias seselėms ir apylinkės lietuviams seselių valgyklos salėje Kūčių

dienos vakare. Dalyvavo ir vienas kitas lietuvis iš toliau: seselės iš Montrelio, prof. Č. Masaitis su žmona iš Marylando, Savickienė iš Worcesterio ir kiti. Po ilgesnės kun. S. Ylos Kūčių vakaro maldos, po kiekvieno su visais pasidalinimo plotkelėmis, kurių dauguma gauta iš Lietuvos, visi sėdo prie Kūčių stalo. Salė buvo apšviesta žvakių šviesa ir teikė mistinį išpūdį. Išleidyta tradicija pateikiant nemažiau 12 patiekalų tą vakarą. Po vakarienės dar visi giedojo Kalėdų giesmių.

Vakare 10 val. daugumas bendrų Kūčių dalyvių dalyvavo šv. Bernelių Mišiose, celebruotose vienuolyno koplyčioje.

Alkos reikalai

Vietiniai Amerikos Lietuvių Kultūros archyvo "Alkos" direktoriai nariai ir talkininkai, seselė Augusta Sereikytė, dr. A. Matukas, prel. V. Balčiūnas, kun. S. Yla, prof. A. Vasaitis ir dr. J. Kriaučiūnas, pagal galimybę talkinami J. Vembrės iš Bostono ir vet. dr. A. Stankaičio iš Hartfordo, beveik kas savaitė tariai ir deda pastangas užbaigti Alką. Profesorius dailininkas P. Martinkus (Martick) sutiko keliems mėnesiams pastūmėti Alkos tvarkymą ir darbą jau pradėjo. Jo prašomi ir talpą įsijungę bostoniškiei Lingeraičiai. Tikimasi ir daugiau kairių sričių žinovų įsijungiant. Tikima, kad ateinančią vasarą lankantieji Putnamą ras Alką vertą pamatyti. Žinoma, daug kas priklausys nuo visų lietuvių finansinės paramos Alkai, o ta parama būtina ir nedelsiant.

J. K.

Dalis Detroito Lietuvių fronto bitchilių su Dievo Apvaizdos liet. parapijos klebonu kun. Viktoru Kriščiūnėvičiumi, apsilankę pas jį jo klebonavimo Dievo Apvaizdos parapijai penkmečio proga (1980. I. 6.). Iš kairės: sėdi — Jonas Urbanas, Vytas Petrusis, Jadviga Damušienė, kun. Viktoras Kriščiūnėvičius, Stasė Smalinskienė, Stovi — Algis Bražėnas, dr. Petras Žemaitis, dr. Česius Kuras, Vytas Barisas, dr. Adolfas Damušis, Balys Balėšis, dr. Silva Pragulickas, Marijė Petrušienė, Alfonsas Velavičius, dr. Bronius Krakaitis, Danutė Velavičienė, Laima Žemaitienė, Algis Petrusis, dr. Benjaminas Kvietys ir Gražina Urbanienė.

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 2 psl.)

sausio 13 d. Lietuvių namuose. Susirinkimas buvo gausus ir daniel prarastas. Susirinkimą pravedė Edvardas Milkauskas, sekretoriaus Jurgis Baublys. Buvo valdybos narių raportai ir išrinkta 1980 metams klubo nauja valdyba, kuri sausio 20 d. pareigoms pasiskirstė taip: Edvardas Milkauskas — klubo pirm., inž. Jonas Gaizutis — finan. sekr., Juozas Kinčius — vicepirm. ir klubo vedėjas, Albinas Bliūdžius — sekr., Antanas Mikalėnas — ižd., Antanas Burkus — ūkio vedėjas ir Antanas Vaitiekus — maršalka.

Revizijos komisija: Algis Plečkaitis — pirmininkas ir Justas Pusdėris ir Jonas Atkočaitis — nariai.

PAMINETA KLAIPĖDOS KRAŠTO ATGAIVIMO SUKAKTIS

Sausio 16 d. lietuviškos radijo valandėlės „Lietuvių melodijos“ redaktorius Albertas Misiūnas radijo bangomis paminėjo Klaipėdos krašto prie Lietuvos prisijungimo 57 metų sukaktį.

Istorinių įvykių ir Klaipėdos krašto apžvalgą pateikė „Svyturio“ Jūsų šaulių kuopos pirm. Alf. Šukys. M. Sajauskio poeziją „Ką poezija mena“, padėklamavo kuopos moterų sekcijos vadovė Angelė Šukienė. Po to buvo sugrotas Mažosios Lietuvos himnas „Lietuviai esame mes gimę“ ir duota atitinkamos muzikos iš plokštelių.

A. G.

SPAUDOS SUKAKČIŲ AKADEMIJA

Sausio 27 d. mieli dretioitčiai kviečiami gausiai dalyvauti rengiamoje spaudos sukakčių akademijoje ir meninės programos daly. Organizacijos kviečiamas dalyvauti Dievo Apvaizdos par. šventovėje 10:30 val. su vėliavomis, o 12 val. didžiojoje salėje. Spauda yra visų lietuvių būtina priemonė krašto laisvei atgauti. Neapvilkinime šio minėjimo garbės komiteto. Komiteto sudėtis rodo, jog šiam minėjimui teikiama didelė reikšmė. Be ankščiau skelbtų, i garbės komiteta įeina ir Vytautas Gedgaudas, „Dirvos“ redaktorius.

A.M.

Kitos žinios

Seselių naujo namo ir religinio atgimimo centro statyba eina numatytu greitumu. Jau tvirtinami metalo rėmai ant baigtų pamatų. Seselės reikalingos visokios visų paramos, kad galėtų tęsti ir baigti pradėtus darbus. Jų veikla artimo ir lietuviškoje tarnyboje žinoma visiems, tai padėkime joms jų reikaluose, nes tie yra ir mūsų reikalai.

Vietos LB ruošia Vasario 16 d. minėjimą Matulaičio namų salėje vasario 10 d. 3 val. p. p. Paskaitą skaitys kun. Ant. Jurgelaitis, Providence kolegijos profesorius, žinomas Lietuvos vyčių veikėjas. Meninė programą atliks Hartfordo tautinių šokių grupės šokėjai, Jiems vadovauja D. Dzikiene. Kviečiami lietuviai ir iš tolimesnių apylinkių.

LB skyrė metinis susirinkimas šaukiamas Matulaičio namų salėje kovo 30 d. 2 val. p. p. Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija.

Neseniai lankėsi vyčių delegacija Alkoje ir tarėsi dėl galimybės čia talpinti savo archyvus. Alka stengiasi įtraukti vyčius ir Alkos globėjus eiles.

Nors Balfo skyrė Putnam me nėra, bet jo veiklai paremti dr. J. Kriaučiūno iniciatyva iš vietinių buvo surinkta 120 dolerių. Siemet mažiau, negu ankstesniais metais, nes čia gyvena daugiausia pensininkai labai jaučia infliacijos našą.

Buvę ligoniniai, dr. A. Matukas po akies operacijos ir P. Tamašauskienė po vidurių operacijos, sveiksta jau namuose. Namuose sirgę žinomoji diplomatinė tarnyboje Magdalena Avietėnaitė ir mokytoja Amelija Banėnienė taip pat sveiksta. Visiems jiems geriausias sveikatos ir laukiamo jų vėl įsijungiant į darbą.

J. K.

PAS. LIETUVIŲ DIENŲ APYSKAITA

Pasaulio Lietuvių dienų, įvykusių 1978 metais Toronte, kanadiečių buhalterijų firmos paruošta apyskaita Kanados valdžios įstaigoms buvo priimta Organizacinio komiteto posėdyje 1979 birželio 2 d. Galutinė apyskaitų suvestinė, pasirašyta V. Biretos, E. Čuplinsko, J. Nešukaičio ir J. R. Simanavičiaus, buvo pateikta PLB valdybai 1979 metų pabaigoje. Tą apyskaitą PLB valdyba patvirtino 1980 sausio 9 d. posėdyje ir ją skelbia visuomenei.

Pasaulio Lietuvių dienų organizacinis komitetas turėjo: pajamų 282,425.92 dol., išlaidų 244,232.77 dol. Pelno 38,202.15 dol.

Likęs pelnas paskirstytas taip: Kanados LB krašto valdybai 17,000 dol., Pasaulio LB valdybai 9,000 dol. SALFASS (Sporto Sąjungai) 7,000 dol., IV-jam PL Jaunimo kongresui 3,000 dol., 1980 metų Tautinių šokių šventei 1,000 dol., sumokėta Kontrolės komisijos išlaidos 542 dol., ir likutis įneštas į Kanados LB iždą 660.15 dol. Iš viso 38,202.15 dol.

Iškilus nuomonių skirtumams dėl apyskaitų sudarymo ir kai kurių nesklaidumų tarp Organizacinio komiteto ir specialios Kontrolės komisijos, PLB valdyba nutarė gautus dokumentus ir aktus perduoti PLB kontrolės komisijai peržiūrėti ir savo nuomonę pareikšti. Galutinę apyskaitą nutarta paskelbti dabar, nes to pageidavo ir Organizacinis komitetas ir Kontrolės komisija.

Antrosios Pasaulio Lietuvių dienų įvykis 1983 metais šiaurės Amerikoje, greičiausiai Jungtinės Amerikos Valstybėse.

Spauda yra žmogaus dvasios gyvybė. Tik spausdintas žodis, lankantis kiekvieno lietuvių namus, tegalės išlaikyti lietuvių tarp pasaulyje pasklidusios lietuviškos išsivijos.

Bronius Nainys

PETRAS KLIMAS IŠ MANO ATSIMINIMŲ

Beveik visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį Klimas dirbo diplomatinėje tarnyboje ir gyveno užsienyje. Domėjosi Lietuvos istorija ir yra parašęs visą eilę veikalų, kuriuos užėmė pietų Prancūzija. Klimas buvo gestapo suimtas 1943 m. ir per 19 kalėjimų perėjus buvo atvežtas į Lietuvą, laukiamas arešte. Vėliau buvo bolševikų išvežtas į Sibirą ir ten išlaikytas 10 metų grįžti į Kauną, parašė „Iš mano atsiminimų“, kur jie Vakarus slapta pasiekė tik prieš keletą metų.

Išleido Juozas Kapočius. Spaudė LE spaustuvė. 416 pusl. Kiet viršelė. Kaina su persiuntimu \$12.85.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Kelias į altoriaus garbę J. VAIŠNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga, Generalinės Postuliacijos leidinys 1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00. Gaunama DRAUGE.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

A. G.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

LIETUVIŲ KLUBAS IR JO VEIKLA

St. Petersburgas yra greičiausiai auganti lietuvių kolonija Floridos valstijoje. Jei kadaise prieš 17 metų lietuvių klubo steigėjai turėję keliasdešimt narių, tai dabar jų yra gerokai per 400. Jei apie 1958 m. iš po antrojo karo atvykusių lietuvių čia buvo apsigyvenę gal tik Angelės ir Alb. Karnių šeima, tai dabar aplinkiniuose pajūrio miesteliuose yra jų pilna. Lietuvių klubas sekmačiais renkasi naujus narius, kurie prisidėtų prie klubo veiklos. Lietuvių klubas sekmačiais duoda pietus, kuriais pasinaudoja ne tik vietos lietuviai, bet ir čia besilankantys svečiai. Anksčiau, neturint nuolatinių šeiminių, klubo nariai patys pietus gamindavę ir savaitgaliais tada reikdavę gerokai padirbėti. Nariai noriai talkininkaudavę, jokių darbų nevengdavę.

Apie klubą sukasi visos vietos lietuvių kultūrinės ir organizacinės gyvenimas. Čia ruošiami koncertai, meno parodos, literatūriniai vakarai, minėjimai. Klubas turi du chorų: muz. P. Armonio vadovaujamą mišrų chorą ir E. Rūkstienės vadovaujamą moterų dainos vienetą. Vaidintojų grupę, vadovaujamą dr. B. Zelbienės, sekmačiais pasirodo su nuotaikinga ir linksma programa. Pati dr. B. Zelbienė dažnai paskaito savo paties parašytus kupletus, paliesdama įvairias vietas aktualijas.

Veikia knygynas su 862 knygomis. Vadovauja A. Ragelis. Praeitą sezoną 57 skaitytojai perskaitė 436 knygas. Be to, čia galima įsigyti ir naujų knygų. Klubo patalpose yra prisiglaudusi lituanistinė mokyklėlė.

Beje jau keli metai iš eilės klubas dalyvauja tarptautiniame festivalyje. Šiuos festivalius organizuoja tarptautinė organizacija, kurioje lietuvius atstovauja A. Karnius. Lietuviai čia dalyvauja su meno paviljonu, virtuve ir choro bei tautinių šokių grupės pasirodymais. Praeitais metais šią parodą per tris dienas aplankė 60,000 žmonių. Šmet ši paroda įvyksta kovo 6 — 9 dienomis St. Petersburge. Ypatingą pasisekimą čia turi mūsų virtuvė.

Klubas leidžia biuletinį "Lietuvių žinias", kurio jau išėjo 44 numeriai.

Sausio 6 d. klube buvo specialus pietus, nes darbo metus užbaigė senoji valdyba ir pradėjo naujoji. Parengimų vadovė A. Karnienė pasveikino susirinkusius ir pakvietė prabilti pirmininką K. Jurgelą, kuris savo kalboje dėkojo buvusios valdybos nariams, direktoriams, revizijos komisijai, kitiems pareigūnams ir talkininkams už nuosirdų darbą ir bendradarbiavimą, gi visiems nariams už kooperavimą. Esą čia pakankamai yra vietos visiems, tu rintiems gerą valią. Toliau pirmininkas pristatė naujuosius klubo pareigūnus. Naujoji valdyba: pirm. — K. Jurgelą, vicepirm. — P. Vasiliauska, kas. — A. Plepys, sekr. — A. Krulienė ir finansų sekretorius — E. Purtilienė. Naujieji direktoriai: A. Budrikis, F. Juška, V. Kriaučiūnas, J. Pupelienė, K. Staponkus, J. Taoras ir K. Vaičiūnis.

Revizijos komisija: S. Bakutis, L. Kačinskas ir K. Palčiauskas. Redaktinė komisija: pirm. — S. Vaškys, nariai: J. Liaukus, M. Krasauskas, A. Krulienė ir dr. Ir. Mačionienė.

Baigus pareigūnų pristatymą, dr. B. Zelbienė paskaitė savo parašytus kupletus. Jai besikaitant, atsiradę scena ir palubėje suplاندis, rašindamas visus gražiai sugyventi. Tuo balandžio balsu gražiai "ulbėjo" Albertas Mateika iš užkulisio, gi dr. Zelbienė eliuo-

Detroito jaunimo ansamblio spektaklis Clevelande sausio 26 d. Statomas A. Gustaičio Sekminių vainikas. Vadovauja: Stasys Sližys, Galina Gobienė ir Justinas Pusdėris. Dalyvauja per 60 talentingo jaunimo. Rengia LB Ohio apygardos valdyba.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

JAV LB BROCKTONO APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Sausio 13 d. po 10 val. pamaldų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje įvyko gausus LB Brocktono apylinkės metinis susirinkimas. Valdybos pirm. Stasys Eivai susirinkusius pakvietė prie stalo, valdybos narės visus pavaišino užkandžiais ir kava. Nariai svarstė LB apyl. valdybos paruoštą plačią dienotvarkę. Susirinkimą atidarė pirm. St. Eiva pareiškę, kad visa valdyba atsistatydina. Susirinkimui vesti išrinktas pirm. Juozas Stašaitis, o protokolui surašyti — Liuda Šukienė.

Daiva Izbickaitė, IV jo P. L. Jau nimo kongreso atstovė, padarė pranešimą. Daiva gražiai lietuvių kalba, gerai paruoštu pranešimu klausytojus sužavėjo. Praeitą metų susirinkimo protokolą skaitė L. Šukienė.

St. Eiva, LB pirmininkas, padarė išsamų vienerių metų valdybos veiklos pranešimą. Iždininkė St. Jančiauskienė — išdėstė, kuris darbščios valdybos: St. Eivos, St. Jančiauskienės, L. Šukienės, V. Sužiedėlienės ir A. Sedukio dėka daug nuveikė, daug lėšų surinkė. Jaunimo kongresui buvo surinkta 1064 dol (kvota buvo 900 dol). Valdyba perėmė Brocktono

tai papasakojo ką nors apie visus valdybos narius ir direktorius. Te ir ateityje klubas būna visų lietuvių namai, namai mūsų jaunųjų po vienu stogu.

S. V.

St. Petersburg, Fla., Amerikos Lietuvių klubo pastatas. Nuotr. K. Vaičiūnis

Mylimam vyrui ir broliui

A. + A. Dr. JURGIUI PŠEMENECKIUI
tragiškai žuvus, jo žmoną daktarę, skausmo prislėgtą seserį **MARIJĄ MILVYDIENĘ**, Šveicarijoje, ir jos dukrą, pusbrolių **STASĮ BAKUTĮ** ir jo žmoną **ELENĄ**, Floridoje, toje liudėsio valandoje nuoširdžiai visus užjaučiu ir liūdžiu drauge.

Marija Ročkuvienė

A. + A.

JONUI KAREIVAI mirus,

jo broliui, mielam mūsų bendradarbiui, **ANTANUI KAREIVAI** reiškiame gilią užuojautą.

L.B. Marquette Parko Apylinkės
Valdyba

ŠACHMATAI

— Dr. V. V. Palčiauskas, kaip skelbia ICCF organas "Fernschach" gruodžio nr., sužaidė lygiomis su Moederiu pasaulio korespondencinių pirmenybių baigmėje (World Championship X Final).

— JAV moterų komanda "Corr. Chess Olympiade II" varžybose savo 8 komandų grupėje baigė paskutinę, tesurinkusi 5 tš. Laimėjo Vak. Vokietija — 23½ tš., Jugoslavija — 20, Olandija — 16½ tš. JAV žaidėkės pelnijo šitaip: Warren 1½, Gellins 2, Butin ½, Sage-Fausey 1 tš.

turi progą susitikti ir pabendrauti. Tas Šv. Kazimiero par. įnešė gyvumo, jungties su kunigais ir parapičiais, o taip pat prisidėjo prie bažnyčios apšildymo išlaidų išlyginimo.

E. Ribokienė

Prel. J. A. Karašius

Brangiam broliui

A. + A. Agr. VYTAUTUI AGLINSKUI
mirus,

dr. KESTUČIUI ir teis. ALGIRDUI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Jadvyga ir Viktoras Dubinskai

A. + A. Agr. VYTAUTUI AGLINSKUI mirus,
jo broliams: teis. ALGIRDUI ir dr. KESTUČIUI, brolienei dr. JUZEI ir jų sūniui dr. AUDRIUI bei kitiems giminėms reiškia giliausią užuojautą

Aldona ir Vytautas Taurai
Dalia ir Arvydas Taurai
Birutė ir Šarūnas Taurai

DEMESIO

GERA PROGA PAPILDYTI SAVO BIBLIOTEKAS LITUANISTIKOS INSTITUTO LEIDINIAIS

LITUANISTIKOS DARBAI I t. Red. Jonas Balys, 228 p.	1966 metai	\$3.00
LITUANISTIKOS DARBAI II t. Red. Jonas Balys, 186 p.	1969 metai	\$2.50
LITUANISTIKOS DARBAI III t. Red. Vincas Maciūnas, 307 puslapiai, 1973 metai.		\$10.00
LITUANISTIKOS DARBAI IV t. Red. Vincas Maciūnas, 328 puslapiai, 1979 metai.		\$10.00
ZEMAICIŲ VYSKUPAS MOTIEJUS VALANCIUS. Red. kun. Antanas Alekna, 300 pusl. 1976 m.		\$5.00
LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SPAUDOS BIBLIOGRAFIJA. Red. Jonas Dainauskas ir Tomas Remeikis, 300 pusl.		\$7.00
LITUANISTIKOS INSTITUTO 1971 M. SUVAŽIAVIMO DARBAI. Red. dr. Tomas Remeikis, 230 pusl.		\$5.00
LITUANISTIKOS INSTITUTO 1973 M. SUVAŽIAVIMO DARBAI. Red. dr. Rimvydas Šilbajoris, 262 pusl.		\$5.00
LITUANISTIKOS INSTITUTO 1975 M. SUVAŽIAVIMO DARBAI. Red. dr. Benediktas Mačiūka, 192 pusl.		\$5.00
LITUANISTIKOS INSTITUTO 1977 M. SUVAŽIAVIMO DARBAI. Red. Janina K. Rėklaitis		\$10.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, Ill. 60629

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1980 m. sausio mėn. 24 d.

5

A. + A. ANNA SABONAITIS

Šivickaitė

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Anksčiau gyveno Bridgeporto apylinkėje.

Mirė sausio 22 d., 1980 m., 7 val. vak. sulaukus 86 m.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 61 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukrė Helen Jaksys, žentas Albert, sūnus John, marti Marie, Lietuvoje sesuo Salomėja Šivickaitė, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Veliūnė buvo našlė a. a. John.

Priklausė Dariaus-Girėno American Legion Women's Auxiliary.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtad., 3 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks šeštad., sausio 26 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapiją, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veliūnės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Dukrė, sūnus, marti ir žentas.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LaFayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× Prof. dr. Antanas Kučas atvyksta sausio 25 į Chicago dalyvauti veikalo "Arkivyskupus Jurgis Matulaitis Matulevičius" supažindinime, rengiamame įvairių organizacijų atstovams. Jis yra šio didžiulio veikalo autorius, nušvietęs arkiv. Jurgio Matulaitio gyvenimą labai išsamiai ir panaudodamas visą istorinę medžiagą, kurią galima naudoti, einant beatifikacijos bylai. Pranešimą apie autorių ir šį veikalo padarys rašyt. Česlovas Grincevičius. Su knyga supažindinimas bus sausio 27 d. marionų vienuolyno svetainėje prie "Drago". Dr. A. Kučas apsisistos marionų vienuolyne.

× Urugvajaus "Azuolynas" ir Argentinos "Zibutės", PLB Kultūrinės tautos komisijos kvietimu atvyksta 1980 m. vasario mėnesį į JAV eilei koncertų lietuvių kolonijose.

× LKVS "Ramovė" Chicago skyriaus metinis narių susirinkimas įvyks sausio 27 d. 12 val. Jaunimo centre. Dienotvarkė: Pavergtos tėvynės prisiminimas, centro valdybos bendradarščio skaitymas. Pranešimus padarys skyriaus valdybos pirm. Andrius Juškevičius, ižd. Vincas Valkavickas, kontrolės komisijos vardu Pranas Žitkus. Bus skyriaus valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, klausimai ir sumanymai. Nariai kviečiami atsilankyti.

× Lietuvių krikščionių demokratų Chicago skyriaus sausio 20 d. susirinkime išrinkto naują valdybą: kun. Fab. Kirelis, Marija Peteraitienė, Andrius Povilaitis, Jonas Jokubka, Ignas Petrasas ir Jurgis Indūra, revizijos komisija: Ben. Žukauskas ir Kazys Povilaitis.

× Patikslinimas. "Drago" sausio 22 d. laidoje 4 psl. M. Šilkaičio straipsnio antroji eilutė turėjo būti: "Kiek balių buvo, kiek jų dar bus". Už korektūros klaidą autoriaus atsiprašome.

× Dr. Antanas Butkus, žinomas kleveandžiškis, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 12 dol. auką. Labai ačiū.

× Už a. a. Vlado Vaičiūčio sielą šv. Mišios bus sausio 27 d., sekmadienį, 10 val. ryto Jėzuitų koplyčioje. Žmona ir vaikai kviečiami gimines, draugus ir pažįstamus Vėlonį mirties metinėse prisiminti. (pr.)

× Antro Kaimo paskutiniams šio sezono pastatymams sausio 26, 27 ir vasario 2, 3 dienomis dar yra vietų, kurias rezervuoti galima skambinant 434-7004. Linksmybės vyks Playhouse, 2515 W. 69 St. (pr.)

× Tauragės klubo metinis narių susirinkimas įvyks sausio 27 d., sekmadienį, 1 val. popiet Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Nariai prašomi atnešti nario knygutes. Susirinkimas įvyks nežiūrint atsilankiusių narių skaičiaus. Po susirinkimo vaisės. Klubas valdyba (pr.)

× Šv. M. Marijos Gimimo mokyklos Motinų klubas rengia tradicinius šokių sauso 26 d., 8 val vak. mokyklos salėje. Programoje — šilta vakarienė, Neogituanų orkestras ir laimėjimai. Status užsakyti pas A. Geležūnienę tel. 476-5782. (pr.)

× Nijolė Sparkytė dainuos žiemos baliuje, kurį ruošia Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklos vasario 2 d., Tautiniuose Namuose. Bilietai, pavieniai ar stalais, užsiskaitomi pas Daną Šlenienę, 436-2794. (pr.)

× Aloyzas Rudzitis, šiuo metu dirbęs valdžios įstaigoje Vak. Vokietijoje, būdamas jurbarkietis ir pasidžiaugęs A. Giedraičio-Giedraus parašyta monografija "Mūsų Jurbarku", prieš supažindinimą su šiuo veikalu prisuntė laišką, kuriame rašo: "Tai gražus leidinys, kuris negali neturėti žadinančios įtakos ne tik jurbarkiečiams, bet ir kiekvienam lietuviui, kuris šandien gal jau atvėso nuo viso to, kas vakar dar buvo taip saulėta ir šventa". Su "Mūsų Jurbarko" monografija supažindins rašyt. Jurgis Jankus vasario 1 d. Jaunimo centro kavinėje.

× M. Rimkus, Cicero, Ill., aukojo 10 dolerių. Labai ačiū.

× Feliksas Bočiūnas, hartfordiškis, atnaujino prenumeratą, užsisakė knygų už 30 dolerių, pridėjo 10 dol. auką ir naujų laikraščių išskarpų. Už viską dėkojame.

× Danutė Balchas, Cerritas, Calif., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Dėkojame.

× Kazimieras ir Monika Jurgelioniai, čikagiškiai, pasveikino "Drago" dienraštį ir įteikė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Antanas Girginsas iš Hamiltono padėjo už "Drago" kalendorių ir atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Br. Vilimas, torontiškis, atsiuntė prenumeratos mokesčių 10 dol. auką. Maloniai dėkojame.

× Albina Lipčienė, New Haven, Conn., mūsų dienraščio korespondentė, atnaujindama prenumeratą atsiuntė ir 12 dol. auką. Ačiū.

× Celiya Mičudaitė, baigusi aukštesniąją mokyklą, dirbanti atsakingose pareigose vienoje bendrovėje, dėstanti pianiną ir anglų kalbą, atvyksta į JAV su koncertu, kurį rengia PLB Kultūrinės tautos komisija, vadovaujama dr. L. Kriaučiūnienės. Ji yra Argentinos lietuvių veikėjo Arturo Aleksandro Mičudaitės dukterė ir labai veikli nuo mažų dienų lietuviškuose ansambliuose ir šokių grupėse. Š. Amerikoje lankosi pirmąją kartą.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Emilija Raišienė, Jonas Abraitis, V. Tamosaitis, S. M. Jankaitis, St. P. Vaičiūnis, Jonas Sabanas, Ona Meidūnienė, Al. Karaliūnienė, Viktoras Zeronas, Gr. Balsys, Jonas Poldžiukas, E. M. Stanat, Br. Grajauskas, Julius Gaidelis, S. K. Lukas, Sr., Elena Vasiliauskienė, A. Vedegys. Visiems dėkojame.

× Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užk! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, aviens, versiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 436-4337. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Mutual Federal Savings. 2212 West Cermak Road — Tel. 7-7747 (sk.)

Eugenijaus Kriaučiūno Jaunimo premijai skirti Jury komisija, posėdžiavusi sausio 20 d. ir tikstantį paskyrusi Jonai Kuraitei, gyv. Hamiltone, Kanadoje. Iš kairės: PLB valdybos jaunimo reikalų vicepirm. kun. Antanas Saulaitis, Kriaučiūnų šeimos atstovė Vida Jonušienė, JAV Liet. Jaunimo sąjungos atstovė ir komisijos sekr. Emilija Sakadolskienė, šeimos atstovė ir pirm. Regina Kučienė, stovi Pasaulio Liet. Jaunimo sąjungos pirm. Gintaras Aukštuolis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ANTRASIS KAIMAS CHICAGOJE

Su savo linksma programa Antrojo Kaimo teatralų grupė Playhouse patalpose sausio 19 d. vakarą pradėjo šiemetinį sezoną. Šiemet dalyvauja septyni vaidintojai: Jūratė Jakštytė, Dana Mikužienė, Juozas Aleksas, Eugenijus Būtenas, Juozas Kapačinskis, Jurgis Riškus ir Romas Stakauskas, vadovaujami prievaizdos Algirdo Antanaičio. Visi jau nebe naujokai, kai kurie su šia grupe dirba daugiau kaip dešimtmetį. Jiems šiemet su plakatais talkino dail. Vincas Lukas, o šviesos ir garso efektus tvarkė Jonas Kaunas.

Programos tekstai A. Antanaičio, K. Barėno, J. Bulotos, A. Dubulskio, A. Giedraus, J. Jakštytės, R. Kasparo, D. Mikužienės, J. Osenkos, A. Tendzolskio ir kitų. Ta programos mozaika susidėjo iš 30 vaidybiškai apipavidalintų gabalų. Kai kurie, kaip pats pirmasis (pagal A. Čechovą) monologas — "Pa skaita apie rūkymą" — buvo kiek ilgesnis, bet įspūdingai jį perteikiant Eng. Būtenui, nenuobodus.

Visų tų scenos trupinėlių po būdus — humoras, galimai aktualus, iš dabarties išsivijęs gyvenimo, iš mūsų organizacijų. Čia buvo vaizdeliai prie baro, valgykloje, pas dantistą, pas išradėjus, iš šeimyninių tragedijų ir apie švelniąją lytį, apie kordutojus, pensininkus, susitikimus po ilgo nesimatymo, apie nakties svečius.

Paleisti mokytojai, laikraštininkai, kalbos patarėjai, berniškai ir mergelės. Buvo ir paskolos ieškotojų ir prie baro besitelkiančių ir mergautines gondas bespažįstančių. Scenos pateiktai tik būtiniausi ir kustumai neišvengiamam ryškumui reikalingi. Sumaniai pasinaudoja naująja technika: tai dalį aktorius minčių, tai dalį dialogo perteikiant iš rekorderio juostos.

Publika vyravo jaunesni, atvykę net iš tolimųjų priemiesčių. Scenos su publika ryšys greit užsimezgė ir skardėjo patenkintų žiūrovų juokas. Publika skirstėsi girdami šią linksma programą. Jai kaip tik tiko tokia savybės vaišių salės atmosfera.

Patrauklią Antrojo Kaimo programą dar bus progos pamatyti sausio 26, 27 ir vasario 2 ir 3 dienomis. O pamatyti verta. Lyginant šios rūšies amerikiečių pastatymus Chicagoje su mūsų Antrojo Kaimo, mūsų šaliai daug kur pralenkia turinio sąmonei ir vaidybos pajėgumu.

PASISEKUSI VAKARONĖ

LB Marquette Parko apylinkės valdyba sausio 18 d. Jaunimo centro kavinėje surengė jaukiai įvairią vakaronę, kurios metu buvo supažindinta su nauja Apolinaro Bagdono žemaitiškos poezijos knyga "Medvie-gale pasaka". Prisirinkus beveik pilnutei kavinai, apylinkės pirm. K. Juškaitis pasakė atidaramąjį žodį. Čia jis iškėlė L. B-nės reikšmę mūsų išsivijojus gyvenime ir tautos kovoję už savo laisvę. Taipgi susirinkusius supažindino su knygos autorius svarbesniais gyvenimo momentais.

Po to Aldona Grincevičienė pateikė gana kondensuotą Ap. Bagdono visų trijų poezijos knygų apžvalgą, išskeldama kiekvienos knygos būdinges savybes ir duodama bendrą jo kūrybos charakteristiką. Jos žodis buvo perduotas su nežymia humoro priemaiša ir labai tiko sudaryti visai vakaronės jaukią nuotaiką.

Algirdas Budreckas pasveikino autorių prisegdamas jam Vilniaus un-to baigimo ženklą, o Rožė Kriaučiūnienė visiems programos atlikėjams prisegė po gėlę.

Jonas Žadeikis, paties autoriaus parapietis, prabilo jau žemaitiškai, palinkėdamas Kražikių sambūrio vardu kurti tik žemaitiškai.

Visus labai gražiai nustebino jauna deklamatorė Alvyda Elitūtė, padeklamuodama iš naujosios knygos de žemaitiškų eilėraščių Trins klevaa ir Pavasare viejė. Jos graži žemaitiška tarsena ir artistiškas perdavimas suklebė publikoje tikrą entuziazmą. Be to, ji pati sau kanklėmis pritarėdamas padainavo ir dvi populiarias dainas.

Po to pats autorius Ap. Bagdonas, prabilęs žemaitiškai, pasakojo savo, kaip kūrėjo, nueitą gyvenimo kelią bei savo ryšius su poezija. Pirmas eilėraštis buvęs išspausdintas 1935 metais, o antroji laimėtoji poezijos premija savaitės žur-

nalo 1943 metais paskatinusi jį kurti. 1955 m. Chicagoje laimėjęs III vietą poezijos varžybose, "Drago" dienraščio buvo apdovanotas nedidele pinigine premija. Tuomet pradėjo jau rašyti ir žemaitiškai. Pirmoji žemaitiškos poezijos knyga "Pruo gintara longą", turėjo pasisekimą ir beveik visa išpirkta. Autorius paskaitė 4 žemaitiškų eilėraščių, 2 iš naujosios knygos ir du pačius naujausius Mačeu ir Draugams.

Visus nustebino solistė Aldona Buntinaitė, pagiedodama Ap. Bagdono parašytą žemaitišką himną, kuriam muziką parašė Faustas Strolia. Pianinu lydėjo Arūnas Kaminskis. Dabar ir žemaitiai turės savo himną.

Danutė Augienė vadovaujant, buvo paruoštos gausios vaišės: sumuštiniai, saldūs įvairūs pyragai ir kava. Visi jaukiai pabendraavo ir dar negreitai skirstėsi namo. Visų nuotaika buvo pakili, nes vakaronė praejo sklandžiai, programa buvo neįteista ir įvairi. Lauktina daugiau tokių vakaronių.

ŠAKIŲ APSKR. KLUBO VEIKLA

Jau pradžioje reikia pažymėti, kad šakiečiai gyvai palaiko savo klubo veiklą ir į metinį susirinkimą sausio 13 d. atvyko apie 60 narių. Tuojau prie fin. raštin. stalo susidarė ilgoka eilė narių, kurie įmokėjo savo nario mokesčių už šiuos ir kitus metus.

Susirinkimą atidarė pirm. J. Laurinaitis, plačiau pranešė apie klubo veiklą, pasidžiaugė, kad nėra mirusiųjų klubo narių. Pereito sus-mo protokolą skaitė J. Vasiukevičius. Protokolas buvo priimtas. Kontrolės komisijos vardu pranešė apie klubo finansinę būklę, kuri yra gera. Pinigai laikomi bankuose, o eilėnamiems reikalingi pajamos gaunamos iš parengimų. Toliau ejo aukų paskyrimas. Klubas kas metį skiria pinigų "Draugui", kitiems laikraščiams, įvai-

Iš JAV LB Vidurio Vakarų suvažiavimo Chicagoje sausio 13 d. Nuotraukoje matyti PLB pirm. inž. V. Kamantas, už sėkmingai pravestą aukų rinkimą Jaunimo kongresui, apdovanoja LB Vidurio Vakarų apygardos pirm. J. Tamulis.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Amerikos Lietuvių katalikų federacijos kongrese spalio 17-19 dienomis bus priimta nauja konstitucija. Federacijos veikėjai yra skatinami siųsti savo keitimo pasiūlymus iki gegužės 15 dienos Sauliui Kupriui (1806 So. 49th St., Cicero, Ill. 60655). Jis su kitais Chicago veikėjais paruošė pilną konstitucijos projektą ir iki birželio 30 dienos pateiks jį ALRKF valdybai. Primintina, kad federacijos struktūroje veikia Kultūros institutas ir Katalikų akcijos fondas, kurių statutai bus taip pat papildomi.

— Worcesterio Meno mėgėjų ratelio rengiama vakarienė su šokiais įvyks ne vasario 9 d., kaip buvo skelbta, bet vasario 16 d., šeštadienį, 7 val. vakare.

— New Britain, Conn., lietuvių kolonijoje veikia lietuvių klubas Gintaras. (Amber Club). Klubas namas yra mažas, bet gražus ir patogus. Prieš šio klubo gali priklausyti tik lietuvių kilmės asmenys, arba vedę lietuviškas ar ištėkėjusias už lietuvių. Valdybą sudaro pirm. Juozas Broff Brazauskas, vicepirm. Antanas Yankauskas, sekr. Juozas Balčiūnas, ižd. Jonas Valengavich, saugotojai (trustees) Adomas Sadauskas, Juozas Eitvydas ir Aleksas No-reika.

AUSTRALIJOJE

— Antanas Kutka, neseniai atšventė 80 m. sukaktį Sydney mieste. A. Kutka gimė 1899. 11.2 Gaiziūnų km., Vyžuonų vl., Utenos ap. trijų brolių ir keturių seserų būryje. Pirmajam Pasauliniam karui baigiantis, įstojo į Utenos "Saulės" gimnaziją, bet lenkams artėjant, jis su šešiais penktos klasės draugais ir mokytoju Pakalniū išvyko į kariuomenę. 1920 m. lap-

rioms visuomeninės veiklos organizacijoms. Tas pat vyko ir šiemet. Vėliau ejo platesnis AL. Rūgytės pranešimas apie 2 tomą išleistą monografiją "Zanavyki-jai". Ji dar kartą nuosirdžiai padėjo klubo nariams už pernai suteiktą didelę paramą — 1000 dol. auką šiai knygai išleisti.

Svarbiausias metinio sus-mo tikslas — išrinkti naują valdybą. Ilgametis pirm. J. Laurinaitis po šešerių sėkmingų kadencijos metų nesutiko toliau kandidatuoti. Jam susirinkusieji ilgą plovimą padėjo už jo nuosirdžią veiklą. Iš gausiai susirinkusių šakiečių buvo išrinkta klubo valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė: J. Jurkšaitis — pirm., L. Vasilėvas — vicepirm., J. Vasiukevičius — sekr., A. Brokevičius — kasin., J. Skama — fin. raštin., A. Dumčius — kand. Kontrolės komisijon išrinkti: J. Laurinaitis, Pr. Mozūraitis, J. Tamulis. Į parengimų komisiją: M. Mockaitienė, El. Paketurienė, E. Petkūnienė. Ligonius lankyti sutiko Cičienienė ir Dumčienė. Bendrai, susirinkimas vyko sklandžiai. Jam pasibaigus valdyba prašė narių nesiskirstyti, o prie paruoštų stalų pasėdėti, pabendrauti savo tarpe. Gyvos kalbos ir gera nuotaika viešpatavo šakiečių tarpe bei patikėjimas tolimesne sėkminga veikla.

kričio pradžioje buvo paskirtas 8-tą p. pulką. Po metų išvyko į Karo mokyklą, baigė 5-tą laidą ir buvo paskirtas į 5-tą p. pulką. Netrukus buvo pasiųstas į fizinio lavinimo ir sporto kursą prie Karo mokyklos. 1926 m. pradžioj išvyko į Aukštųjų karininkų kursą ir baigė aviacijos skyrių. Atlikęs skraidymo apmokymą, buvo paskirtas į antrą žvalgybos eskadrilę pilotu. Vėliau perkeltas į Aviacijos mokyklą instruktorium, kur išmokė ir išleido keletą grupių lėktuvų pilotų. 1937 m. paskirtas vyr. inspektorium kontroliuoti skraidymo mokyklą. Skraidydamas išbuvo ore 1750 val. per 7500 skridimų. Sydnejuj pasižymėjo, kaip veiklus LB narys, tebėra judrus, aktyvus.

CHICAGOS ŽINIOS

MIESTO IZDAS

Vyriausiu Chicago miesto izdo tvarkytoju paskirtas bankininkas Edwin H. Yeo III, buvęs vyriausias finansų pareigūnas First National banke.

NORI 288 MIL. DOL.

Chicago miestas ieško 288 mil. dolerių paskolos. Kreipiamasi į New Yorko bankus.

TRUMPINS MOKSLO METUS

Finansinei krizei spaudžiant, planuojama sutrumpinti mokslo metus Chicago miesto mokyklose. Mokytojai skelbia, kad, jeigu tai būtų daroma, jie skelsią streiką.

MAŽMENŲ PARDUOTUVĖS

Chicagoje 1978 m. buvo 25,675 mažmenų parduotuvės. Jų skaičius palaipsniui mažėja, augant didiesiems prekybos centrams.

AUKŠTAS PELNAS

Continental bankas Chicagoje pranešė, kad jo metinis pelnas pakilo 16% ir 1979 m. siekė 195.8 mil. dolerių.

TAUTŲ PRAMOGOS

Daugelio tautų vienetai atliks programą Century prekybos centre, 2828 N. Clark, Chicagoje, sausio 26, 27 ir vasario mėn. šeštadieniais bei sekmadieniais nuo 1:45 val. p. p. Dalyvaus airių, lenkų, Jamaikos, kinų, norvegų, rusų, vengrų, graikų, airių, rytų Europos grupės.

ORO REKORDAI

Chicagoje šilčiausi metai buvo 1921. Tada temperatūros vidurkis buvo 54.4 laipsnio. Šilčiausi metai — 1875, kada temperatūros vidurkis buvo 45.1 laipsnio. Šilčiausias sausis buvo 1880 m. — temperatūros vidurkis 39.8 laipsniai. Karščiausias mėnuo buvo 1955 m. liepa, kada temperatūros vidurkis buvo 81.3 laipsnio. Šalčiausias mėnuo buvo 1977 m. sausis su temperatūros vidurkiu 10.1 laipsnio. Daugiausia sniego iškrito per 24 val. 1967 m. sausio 26-27 d.: 19.8 inčo. Daugiausia per žiemą prisnigo 1973—1979 m.: 89.7 inčo.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val. nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Seštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 W. 63 Street Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue Tel. — 776-8700 Chicago, Illinois 60629 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Seštad. 9 val. iki 1 val. d.